

Brüssel, 27. mai 2024
(OR. en)

9508/24

COHOM 100

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	27. mai 2024
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	Nõukogu järelused, milles käsitletakse ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskava (2020–2024) vastavusse viimist mitmeaastase finantsraamistikuga 2021–2027

Delegatsioonidele esitatakse lisas nõukogu järelused, milles käsitletakse ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskava (2020–2024) vastavusse viimist mitmeaastase finantsraamistikuga 2021–2027, mille nõukogu kiitis heaks oma 4028. istungil 27. mail 2024.

Nõukogu järeldused, milles käsitletakse ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskava (2020–2024) vastavusse viimist mitmeaastase finantsraamistikuga 2021–2027

1. Nõukogu rõhutab Euroopa tiimi ühist lähenemisviisi ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskavas (2020–2024) võetud kohustuste rakendamiseks ülemaailmsel, piirkondlikul ja riigi tasandil, sealhulgas Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja, Euroopa Komisjoni, ELi inimõiguste eriesindaja, Euroopa välisteenistuse, ELi delegatsioonide ja ametite, ÜJKP missioonide ja operatsioonide töö kaudu ning liikmesriikide ja kodanikuühiskonna partnerite panuse kaudu.
2. Tegevuskava on rakendatud rahvusvahelises keskkonnas, mida iseloomustab relvakonfliktide sagenemine, autoritaarsus ning ülemaailmne taandareng inimõiguste, sealhulgas soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas. Nõukogu tuletab meelde ELi tugevaid jõupingutusi toetada mitmepoolsust, mis edendab reeglitel põhinevat rahvusvahelist korda, mille keskmes on ÜRO inimõiguste süsteem. EL kinnitab taas oma pühendumust kõigile inimõigustele kui universaalsetele, jagamatutele, üksteisest sõltuvatele ja omavahel seotutele, olgu need siis kodaniku-, kultuurilised, majanduslikud, poliitilised või sotsiaalsed õigused. EL kordab, et on võtnud eesmärgiks tagada võrdsus ja mittediskrimineerimine ning kõigi inimeste õigus teostada kõiki inimõigusi ja põhivabadusi, ning tagada muu hulgas noorte, tütarlaste ja naiste, puuetega inimeste ning LGBTI-inimeste osalemine, samuti ebasoodsas, haavatavas ja tõrjutud olukorras olevate inimeste, sealhulgas laste kaitse. Demokraatia tagasilangus kogu maailmas, inimõiguste pidev õõnestamine, desinformatsioon ja kiiresti areneva tehnoloogia pahatahtlik kasutamine kinnitavad vajadust otsustavate, tõhusate ja sidusate meetmete järele, et kaitsta ja edendada inimõigusi ning demokraatlikke põhimõtteid ja väärtusi, et integreerida need veelgi enam kõikidesse ELi välispoliitika valdkondadesse ning näidata nende otsustavat tähtsust rahumeelsete ja jõukate ühiskondade jaoks.

3. Tegevuskava tõhus rakendamine, sealhulgas naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Globaalne Euroopa“ (2021–2027) inimõiguste ja demokraatia teemaprogrammi kaudu, mis on kindlalt seotud tegevuskava eesmärkide ja prioriteetidega, on väga tähtis selleks, et tagada jätkuv tugev toetus demokraatia kaitsmisele ja inimõiguste austamise edendamisele.
4. Nõukogu märgib, et tegevuskava vahehindamisel jõuti järeldusele, et selle prioriteetid on endiselt kehtivad ning et tegevuskavale on toonud kasu selle vastavusse viimine kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga. See oluline vastavusseviimine peaks jätkuma, kuna see võimaldas asjaomastel temaatilistel ja geograafilistel programmidel aidata otseselt kaasa tegevuskava prioriteetide rakendamisele, tagades seega tegevuskava mõju ja tõhususe.
5. Tegevuskava ning temaatiliste ja geograafiliste programmide vahelise koostoime maksimeerimiseks pikendatakse inimõiguste ja demokraatia tegevuskava (2020–2024) kuni 2027. aastani, et viia see kooskõlla mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 kogu tsükliga.
6. Nõukogu kinnitab taas ELi pühendumust ülemaailmse ja tervikliku lähenemisviisi edendamisele, et ehitada keerulises ülemaailmses kontekstis üles vastupanuvõimelised, kaasavad ja demokraatlikud ühiskonnad. Kodanikuühiskonna ja inimõiguste kaitsjate toetamine, valimiste usaldusväärsuse tugevdamine ning eelkõige naiste ja noorte puhul nende avalikus ja poliitilises elus osalemise suurendamine on ELi välispoliitika põhiprioriteetid. ELi välistegevuses on endiselt kesksel kohal korruptsioonivastane võitlus, õigusriigi tugevdamine, sõltumatu ja pluralistliku meedia ja ajakirjanike turvalisuse toetamine, võitlus desinformatsiooni vastu ja panustamine digivaldkonda, mis kaitseb inimõigusi ja demokraatiat.

7. EL jätkab inimõigustel põhineva lähenemisviisi kohaldamist oma välistegevuses ning naiste ja tütarlaste võimestamise ja inimõiguste täieliku kasutamise ning soolise võrdõiguslikkuse kui prioriteedi edendamist kõigis tegevusvaldkondades. EL jätkab võitlust igasuguse diskrimineerimise vastu, pöörates erilist tähelepanu mitmekordse ja läbipõimunud diskrimineerimise vormidele, sealhulgas soo, rassi, etnilise või sotsiaalse päritolu, usutunnistuse või veendumuste, poliitiliste või muude arvamuste, puude, vanuse, seksuaalse sättumuse või soolise identiteedi alusel toimuvale diskrimineerimisele. EL kinnitab taas oma pühendumust majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste austamisele, kaitsmisele ja järgimisele ning kordab oma seisukohta, et kõigi inimõiguste täielik teostamine on kaasava ja kestliku arengu saavutamise üks eeltingimus. EL pöörab rohkem tähelepanu ettevõtlusele ja inimõigustele. EL käsitleb ka keskkonnaseisundi halvenemise ja kliimamuutuste mõju inimõigustele.
8. Tegevuskava rakendamisel jätkab EL püüdlemist sidususe poole ning püüab saavutada koostööt riigi, piirkonna ja ülemaailmsel tasandil. EL jätkab kahepoolsete partnerluste laiendamist ja süvendamist ning uute piirkondadevaheliste koalitsioonide loomist. EL mõistab jätkuvalt jõuliselt hukka inimõiguste rikkumised, rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumised, rünnakud demokraatia vastu, sealhulgas kodanikuühiskonna tegutsemisruumi ja sõltumatu meedia represseerimise. EL jätkab oma tegevust karistamatuse lõpetamiseks ja vastutuse suurendamiseks ning rahvusvahelise õiguse, sealhulgas inimõiguste ja humanitaarõiguse järgimise tagamiseks, võttes asjakohastel juhtudel kasutusele kogu maailmas rakendatava inimõiguste rikkujate vastase sanktsioonirežiimi. Samuti intensiivistab EL oma jõupingutusi positiivse narratiivi edendamiseks, rõhutades mitmesugust kasu, mida inimõiguste ja demokraatia edendamine toob kõigile sidusrühmadele kestliku arengu, rahu ja julgeoleku toetamisel ning võrdsete, mitmekesiste, pluralistlike ja kaasavate ühiskondade edendamisel. EL püüab olla eeskujuks, täites oma kohustusi, reageerides väljakutsetele ja püüdes järgida ühtset lähenemisviisi kõigis sise- ja välispoliitika valdkondades.

9. Tegevuskava rakendamine jätkub ja nõukogu tuletab meelde ELi inimõiguste eriesindaja keskset rolli selle protsessi suunamisel ning kutsub partnereid kõigis piirkondades, sealhulgas kodanikuühiskonna organisatsioone, inimõiguste kaitsjaid, demokraatia toetajaid, rahvusvahelisi organisatsioone ja erasektori osalejaid üles ühendama senisest kiiremas korras oma jõupingutused, et toetada ja edendada inimõigusi ja demokraatiat kogu maailmas.
-